UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Primvm Codicis Praelectiones / Annotarunt, Alexander Imol. Celsus, Barbatias, Philippus Decius. Matthævs Antonianvs Recensvi

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Si minor se ab hereditate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96035

Visual Library

fundus. ¶ † Queto hic, vtrum propter tributa non ſoluta poſſit vendi fundus minoris, ⁊ dico ꝙ ſic ſi ſolemniter ⁊ iuſto p̄tio vendit. Si aūt nō ſolē-niter, nec legitime nō tȝ vēditio, nō ex tatis priuilegio, ſed iure cōi: q̄ ideus in remiſſioris, qḋ minoris. Nec ob. dictū diui marci, qḋ diſtīguit inter ma- iorem, ⁊ minorē: q̄ loquit in emptore q̄ emit ſolēniter bona fide, credens ſiciet ⁊ fiſcꝰ vēdebat eā vt ꝓpriā ⁊ iſte eſt intellectꝰ huiꝰ legis. ¶ † No.
3 ex hac. l. ꝙ ille q̄ petit reſcindi cōtractū, dȝ ex parte ſua offerre[a] debitū
a cuius occaſione ille cōtractꝰ fuit celebratꝰ. cōcordat dicta lex fundus.
4 ¶ † Quero, vtrū ſicut ꝓ tributis ⁊ collectis bona pnt vēdi, ita ꝓ penis incurſis eo ꝙ tributa vel collecte nō fuerūt ſolute in termino. dico ꝙ ſic. ⁊ ad eūdē ſpectat ꝑceptio collectarū ⁊ iſtarū penarū: vt. l. creditor. in p̄n.
b ff. de act. emp. Et dic ad intelligētiā huiꝰ. l. ꝙ aut fiſcꝰ[b] alienat rē alienā vt ſuā: ⁊ tūc olim dn̄s poterat agere cōtra emptorē vſq; ad quinq; annos, nō poſtea: ſȝ hoc quinquēniū minoribꝰ nō currebat. ⁊ ita dictabat edictuȝ diui Marci. Qḋ edictū hodie eſt correctū: q̄ emptor ſtatim eſt ſecurꝰ, ſȝ cōtra fiſcū poſſit agi vſq; ad quadriēniū. ¶ Credit tn̄ Iac. but. ꝙ iſtud quadriēniū nō currit minori, ⁊ nō agit ad rē ipſam, ſȝ ad pretiū: vt. l. fi. de quadriā. p̄ſcrip. ſm eū. ſȝ qn̄ fiſcꝰ vēdit rē alienā, vt alienā: vt ꝓpter debitum: ⁊ tūc aut vēdit ſolēniter, ⁊ nō reuocabit res: niſi forte in minore beneficio reſti. in inte. ꝓpter intereſſe affectiōis: vt. ff. d̄ mi. l. ſi in emptionē.
5 aut vēdit nō ſolēniter: ⁊ tūc reuocabit: vt hic. ¶ † Ad hoc aūt vt ſit ſolē-
c nis venditio[c] opȝ ꝙ vere ſit debitū, ⁊ ꝙ bona fide diſtrahat, ⁊ iuſto p̄tio ⁊ ſubhaſtatione facta, ⁊ ꝙ plus offerēti det: vt. l. i. ſi propter publi. pen. Et ſic quinq; ſunt neceſſaria, ſecundum Iaco. but. Bald.

¶ Si aduerſus creditorem. ⁊c. Rubrica

1 ☞ Minor eo ipſo ꝙ ex cauſa mutui ſe obligat, intelligit ledi, niſi creditor probet, ꝙ ex tali contractu minor ſit factus locupletior.
2 Arguit ad partem contrariam, ſcilicet ꝙ minor non preſumatur leſus.
3 Pretor quando minorem reſtituit, preſumitur leſus ⁊ ſic an ſententia a qua eſt appellatum, transfert onus probandi in appellantem. 4.
5 Agens, vel excipiens, debet probare id quod eſt cauſa ⁊ fundamentum ſue actionis, vel exceptionis.
6 Minorem eſſe locupletatum qualiter debeat probari.
7 Contrahens cum minore, an preſumatur ipſum ſcire minorem.

¶ Lex prima.

CUm ⁊ ipſe. Ipſe minor in mutuo leſus preſumit, niſi mutuās ꝓbet verſuȝ in rē minoris. Et ideo minor reſtituit. h. d. cū. l. ſeq. Vel ſic cōtra fenerātē minori p̄ſumit, niſi ꝓbet mutuū in vtilitatē minoris eſſe cōuerſum, ex qua p̄ſumptione reſtitu-
1 tio dat ⁊ data iuſtificat. h. d. ſm omnes lec. ¶ † No. ꝙ minor eo ipſo ꝙ ex cā mutui ſe obligat, intelligit, niſi ledi probet per creditorē qḋ ex tali cōtractu minor ſit locupletior, ſeu ꝙ ſit verſuȝ in vtilitatem minoris. ¶ Scḋo no. ꝙ in cā reſtit. in integ. p̄ſumit ꝓ minore qḋ ſit leſus. ¶ † Oppo. ⁊ videt qḋ minor nō preſumit leſus: q̄ lex dt ꝙ duo dȝ
2 ꝓbare, ſcȝ ſe minorē, ⁊ leſum: vt. ff. de de iureiur. l. nā ⁊ poſtea. §. ſi minor. Gl. ſoluit iſtud 2riū pluribꝰ modis. Primo, ꝙ hoc eſt ſpeciale ꝙ minor p̄ſupponat leſus in cōtractu mutui odio feneratorū. ⁊ hec vera. ⁊ cōiter approbat. Scḋa ſolutio ē, qḋ hoc iō ꝓbat aduerſariꝰ minoris: q̄ aſtrinxit ſe ad ꝓbādū: ⁊ ſuſcepit in ſe onꝰ ꝓbatiōis. Iſta eſt diuinatio. p̄terea aſtringere ſe ad onus ꝓbationis, nō fundat ꝓpterea intentionē aduerſarū agētis: vt no. ff. de ꝓba. l. circa. facit. ff. de appel. l. ſcio. Tertꝰ dicūt ꝙ iſte nō ſolū ꝓbauit ſe minorē ſȝ etiā nō indiguiſſe pecunia. ⁊ ex hoc p̄ſumit leſus: q̄ ſe obligauit vbi non oportuit: niſi ꝓbet locupletior: quaſi ꝑ hoc reconciliet, ⁊ roboret obligatio. Itē q̄ ſi nō eſt leſus: ergo nec reſtituēdus. Iſta eſt diuinatio: q̄ litera nō dicit ꝙ minor aliud ꝓbauerit de iſta nō indigētia. p̄terea indigētia non p̄ſumit: vt. ff. de exer. l. ſi. ergo nō fuerat opꝰ ꝓbare de nō indigētia, ſȝ ꝙ ipſi dicebāt. Quarti dn̄t. ⁊ ē ſcḋa lec. huiꝰ legis. ꝙ aut loqt in cā p̄ncipali: tūc minor dȝ ſe ꝓbare minorē, ⁊ leſum. Aut loquit i cā appellatiōis: q̄ iudex reſtituit minorē: ſȝ ſi aduerſariꝰ appellauit: tunc aduerſariꝰ dȝ ꝓbare: vt hic: q̄ p̄ſumit ꝓ ſententia.
3 ¶ † Eo enim ipſo ꝙ p̄tor minorē reſtituit, p̄ſumit leſus. ſm hoc ſnīa a qua eſt appellatū, trāſfert onus ꝓbādi in appellantē. Gl. hic reprehēdit. q̄ lȝ preſumat ꝓ ſnīa, tamen poſt quā eſt appellatum, nō preſumitur ꝓ ea quo ad onus ꝓbandi transferendū in appellantē: vt in aut. de his qui ingre. ad appella. §. illud. Si ergo reus appellat, eo ipſo ꝙ actor originariꝰ nō ꝓbat, p̄ſumit ſnīa iniuſta. ⁊ vincit reꝰ in cā appellatiōis. Iſta eſt determinatio gl. ¶ † Cōclude ergo ꝙ ſnīa a qua eſt appellatū, onꝰ ꝓbādi
4 nō trāſfert, ſȝ ꝓ ſnīa p̄ſumat qualiquali p̄ſumptione: vt. ff. de euict. l. herennius. §. j. ⁊ ex̄ de renūtia. c. in p̄ſentia, vbi videas ꝑ gl. ⁊ Inn. Super hoc ponit hic Cy. quandā diſtinctionē, quā alij referūt. j. de appel. l. hi q̄ ad ciuilia, vbi videas. Omiſſis ergo omnibꝰ alis ſolutionibꝰ, hāc tene, ꝙ hic eſt ſpeciale odio feneratorū. ¶ Sȝ cōtra iſtā ſolutionē op. ⁊ videt ꝙ hoc nō ſit ſpeciale ꝙ creditor ꝓbet, imo ⁊ alibi ꝓbare tenet: vt. l. ſi p̄dium. ⁊. l. p̄diorū. j. de p̄di. mino. ¶ † Ad euidentiā ſolutionis iſtiꝰ 2trarij
5 eſt ſciēdū ꝙ qlibet q̄ agit, vel excipit, dȝ ꝓbare, id qḋ eſt cā ⁊ fundamētū ſue actiōis, vel exceptiōis: vt. ff. de probat. l. in exceptionibꝰ. Nūc ad propoſitum quādoq; minor dicit contractū ſuū eſſe nullū: vt q̄ ſine decreto fuit alienata res ſua: ⁊ per hoc agit rei ven. ⁊ probat ſe dominum, ſi aduerſerius excipit p̄tiū eſſe verſuȝ in rē minoris, ⁊ ꝑ hoc vult retinere rē minoris, opȝ ꝙ probet minorē locupletatū. cū inde fundetur exceptio: vt. d. l. predior. Aliquando minor dicit ſe leſum, eo q̄ contraxit cum nō expediebat ſibi contrahere. puta, vēdidit vbi nō expediebat vendere: ⁊ tunc probata leſione in 2trahēdo, ſi aduerſarius excipiat, ꝙ pretiū ſit verſum in vtilitatē minoris, ⁊ per cōſequens vult retinere rē, opȝ ꝙ ꝓbet minorē locupletatū, cū inde fundet exceptione ſuā: vt. d. l. ſi prediū. Aliquando minor dicit ſe leſum: non ideo q̄ non expediebat ſibi cōtrahere, ſed pecuniā quā accepit perdidit: ⁊ tunc cū a perditiōe fundet intentio ſua hȝ eā probare, nā aūt aduerſariꝰ eū locupletatū. ⁊ hoc regulariter: vt. d. l. nā ⁊ poſtea. §. ſi minor. Fallit in mutuo, in quo le- a
ſus preſumitur, niſi probetur locuples: vt hic. ſm Ia. Hoc mirū eſt. nā minor accipiendo mutuum acquiſiuit dn̄ium, ſed dominij cōtinuatio p̄ſumit vt no. in. l. ſiue poſſidetis. j. de proba. Si ergo mi- b
nor nunc preſumitur dn̄s: ergo preſumit pecunia extare, ⁊ p̄ſumitur locupletior. Rn̄. q̄ minor, ⁊ q̄ negat cōtinuationē dn̄ij, id eſt negat pecuniā extare, ⁊ odiū creditoris. Iſta tria ſimul iuncta, ſunt c
illa q̄ operat ꝙ dn̄ij continuatio non preſumitur.
6 ¶ † Iuxta p̄dicta q̄rit, quō debeat[d] probari mi-
d norē locupletatū. Dicunt quidā ꝙ dȝ probari per probationes neceſſario concludentes: vt q̄ pecuniā cōuertit in emptionē frumenti, vel in emptionē p̄diorū. Ia. bu. dicit ꝙ nō tenet hoc ꝓbare ad liquiduȝ, ſȝ ſatis erit probare coniecturas ad hoc, puta ꝙ minor indigebat, forte quia pecunia erat ſibi neceſſaria in emptione frumenti, ⁊ ꝙ pecunia in eā cām data ſibi fuit, in quo poterat emi illud. arg. l. lucius. ff. de exercito. ⁊ dicit ꝙ hec eſt cōis opinio, ꝙ in talibus ſufficiat cōiecturalis probatio, ⁊ idem dicit in materia aut. hoc ius porrectū,
7 qḋ eſt no. ¶ † Extra quero, nunquid ille qui 2trahit cum minore, preſumit eum ſcire minorē. Breuiter dic vt. ff. de fideiuſſ. ſi titius ⁊ ſeia, vt not. in. l. qui cum alio. de reg. iur. Bal.

¶ Si minor ab hereditate ſe abſtineat. Rub.

1 ☞ Filius qui ſe non immiſcuit hereditati paterne, non indiget reſti. in integrum ⁊c.
2 Filius an ſit heres patris ipſo iure, niſi abſtineat.
3 Filius nomine defuncti patris hereditario nomine conuentus, non eo preſumitur heres quod ſolum litigarit.
4 Filius habitans in domo paterna an preſumatur ſe immiſcuiſſe hereditati paterne.
5 Minor an eo ipſo quod adiuit hereditatem preſumatur leſus.

¶ Lex prima.

1 SI vos paterne. Filius † qui ſe paterne hereditati non immiſcuit, nō eget bn̄ficio reſti. in integ. vt abſtineat: q̄ tutus eſt ipſo iure per beneficium pretoris. ſȝ ſi ſe immiſcuit, vel bonorū poſſeſſionē agnouit ⁊ eſt minor, ⁊ leſus, reſti. in inte. non eſt neceſſaria. h. d. Diuidit in duas p̄tes: q̄ in prima p̄te loquit in ſuo herede an̄ immixtiōe. In ſcḋa loquit in ſuo herede poſt immixtionē, vel agnitā bonorū poſſeſſionē. ſcḋa ibi qḋ ſi ꝓ herede. Et not. in prima parte de beneficio abſtinendi qḋ hȝ ſuꝰ hēs a pretore mortuo. Et effectus iſtiꝰ bn̄ficij eſt ꝙ ſi non appet de immixtione: ſuꝰ hēs nō ht ꝓ herede quo ad hēditaria onera. ¶ Scḋo not. de alio beneficio pretoris, qḋ cōceditur minoribꝰ poſt immixtionē, ꝙ nō trahit ſecū ſuū effectū, niſi ꝑ reſt. in inte. cōceſſam
2 a pretore viuo. ¶ † Op. 2 primā partē, ⁊ videt qḋ ſuus heres ſit ipſo iure heres, niſi abſtineat, vt inſtitu. de hered. quā ⁊ diffe. §. ſui. ⁊. l. j. §. qui ſunt in poteſtate. ff. ſi quis omiſ. cā teſta. Sol. ſuus heres

¶ Offerre. Vide in. l. j. ⁊ ibi Bald. j. de reſcin. ven.

¶ Fiſcus. Vide Bal. in. l. j. j. de here. vel acti. vend.

¶ Vendītio. Adde Bal. poſt gl. in l. j. j. de preſcripti. xxx. anno.

d ¶ Quomodo debeat. Adde qḋ no. Bal. in. l. ſi prediū. j. de pred. mi. ⁊ que no. Bar. in. l. ſi ꝑ pa res. ff. qḋ met. cā. ⁊ Bald. in aut. hoc ius porrectū. §. de ſac. ſan. eccl. ⁊ vide Bart. in. l. j. §. ſi. ff. commo.

℄ Quero. Note ꝙ filius in habitans domum patris preſumitur immi
ſcere ſe hereditati. vide qđ hr̄ in. l. ꝓ herede. ff. de acqui. here. And. Bar.
b ℄ Leſus. Vide Imo in. l. neceſſarijs. ff. de acqui. here. ⁊ no. quod eo ipſo
ꝙ filius repudiat hereditatem vel renuntiet querele dicitur leſus, ſm
Bart. ⁊ Pau. de caſt. in. l. j. per illum tex. cum gl. ſua. ḡ. de in integ. reſti.

c ℄ Citandi. Quid ſi ſtatutum requirat citationem, an ſufficiat preſentia, vide Bald.

d ℄ Et ille qui eſt preſens. no. ꝙ ille qui eſt preſens in iudicio, nō eſt opus qđ citetur. vide q̄ notaui ad do. Antō. de off. de leg. An. Barba.

e ℄ Nominatim. Ad de que no. Bal. in l. j. in vi. q. j. ꝺ teſt. ⁊ Bar. ⁊ Bal. in. l. ſi quis inſtituatur ff. de here. inſt.

f ℄ Alij dicunt ⁊c. An creditores ſint nominatim citandi, vide Inn. in. c. ſi. q ma. ac poſ. tex. c. ſi. de ele. lib. vj. ⁊ ibi Dñic⁹ Innoc. in. c. humilit. ⁊. c. inter quatuor. de 3 ma. ⁊ obe. ⁊ in. c. in noſtra. de procura. Bar. in. l. j. ḡ. de iu. do. in. l. ſi eo tēpore C. de remi. pig. ⁊. l. ſi. in prin. C. de iure deli. Bald. in. l. quinquaginta. ff. de excu. tut. ⁊ in. l. preſcriptione. ḡ. ſi contra ius vł vti. pub. Bal. in. l. ſi quis inſtitutus. ff. de her. inſtit. vbi dicit vidiſſe caſſari mille proceſſus. d. Ab. in c. ſi. de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ ibi imitatur niſi cōſtitutio diſponeret aliud: q2 vbi perſona eſſet certa, valeret citatio generalis. qđ bene no. vide Ioā. de imol. in c. Albericus. de teſti. Lud. ro. in cōſi. inci. in chriſti nomine; ꝓ plena diſcuſſione. Barr. in extrana. ad repri. in ver. per edictū. ⁊ Bar. in. l. ij. j. de teſta. Abb. in. c. exhibita. de iudic. Inn. ⁊. d. Car. in. c. dilecti. de excepti. Bald. in. l. ſi. C. de. edi. diui. adri. tol. Bart. in. l. ij. ff. de bo. aut. iud. poſ. vide. c. ad noſtram. el
ħ. de iureiu. Raph. hic tenet ꝙ noceat abſentibus, per tex. §. his quoq̄.
in aut. qui ſemel. j. quo ⁊ quando iu. ar. vide ibi quia ita conſului contra
Bal. in rauenna vrbe. vide conſilia Bar. in ſeq. col. j. ſcripta, remiſſante.
vide conſi. Lu. ro. qđ incipit, viſis themate ⁊c. Ang. in. §. ad hec quoq̄.
in aut. vt ſpon. largi. vnde ſumitur iſta aut. And. Barb.

habetur pro herede, niſi abſtineat. verū eſt quātū ad ſuū commodū, ſz q̄tū ad onus nō. Pretor enī qui introduxit beneficium, introduxit hoc in fauorem ſui, non in eius damnum, ita dicit tex. in. l. ſi filius q patri. ff. de vulg. ⁊ pup. ſub. Ex hoc apparet ꝙ quedā ſunt mere cōmoda. puta hereditatē tranſmittere cū beneficio abſtinēdi, tabulas pupillares confirmare. Itē cōfirmare tutelā teſtamētariam. ⁊ in iſtis attendimus ſolum ius ciuile. vñ ſui heredis exiſtentia operatur. ḡ. de ſu. ⁊ legit. l. apud hoſtes. de teſta. mili. l. ex militari. in ſi. cum. l. ſeq. de ſti. ſer. l. liber hō. §. fina. de iure fiſc. l. luctus. Iſte leges loquūtur in tranſmiſſione. de vul. ſubſti. l. ſi filius. de acqui. he. l. iulia. ⁊. l. filius. de ꝑui. cre. l. pater. inſtit. de here. ab inteſt. §. ſui. ꝑ quas leges probantur tres effectus quos dixi procedere ex vna exiſtētia ſui heredis. Primus effect⁹ fuit ius tranſmiſſionis. Scđo confirmatio ſubſtitutionis. Tertius ꝯfirmatio tutoris teſtamentarij, ſm Ia. bu. qui aliquid de ꝑdictis tangit. ſz pleni⁹ hic ꝑ Bar. gl. vero ſimpliciter dicit ꝙ ſuus heres antequā ſe immiſceat, eſt heres nomine, nō re. id eſt dicere noīe, nō effectu. Sz hoc dz intelligi de effectu irreuocabilis acq̄ſitionis, ⁊ obligationis. ſed quo ad alios effectus quos ꝑdixi, qui ſunt meri fauores, eſt heres nōie ⁊ re. ⁊ facit. ḡ. de iure deliber. l. ſi fratris. ℄ † Hic formo talē q̄ōnem. mortuo patre creditores agerūt contra filium vt heredē: ipſe in iudicio cōparuit tanq̄ filius nunq̄ aſſerendo, vel negādo ſe heredē. proceſſum eſt in cā, ⁊ facte ſunt probationes. ⁊ eſt in cā cōcluſum: ⁊ in iudicio non eſt probatuz pro ꝑte creditoꝝ de immixtione: nec eſt allegatū pro parte filij de beneficio abſtinendi. Modo queritur vtrum ex obligatione paterna ꝓbata filius poſſit cōdēnari. Vel ſi non eſt probata, vtruz poſſit abſolui. Ad partē affirmatiuaz, ꝙ debeat cōdemnari, allegant leges ⁊ rōnes. Nam leges dicunt ꝙ ſu⁹ heres ipſo iure eſt heres. ff. ſi qs omiſ. cau. teſt. l. j. §. qui ſunt in ꝑtāte. ff. de acq. here. l. neceſſarijs. inſt. de here. quali. ⁊ dif. §. ſui. Itē hoc probatur per rationem: q2 niſi alleget beneficium pretoris, non videtur ꝙ tale beneficium ſibi patrocinetur: cuz eo non vtat, nec ipſum agnouit. ergo remanet ſimiliter in diſpoſitione iuris ciuilis. preterea ſi non eſſet probatum aliquid, iſte tanq̄ filius ⁊ heres deberet abſolui: q2 hoc eſſet ei commodū. ergo ſi eſt probatū, deberet cōdemnari: q2 contrarioꝝ eadē eſt diſciplina: vt. l. ſi. in princi. de leg. iij. cū ſimi. In contrariū vr: q2 filius iſte nō tenetur creditoribus, niſi ex quaſi contractu inducto per immixtionē iuris ciuilis, ſed per ſuam immixtionem: vt inſti. de obli. que ex quaſi cōtractu. §. heres aūt. anteq̄ ergo ſe immiſceat, nō quaſi cōtraxit: ergo nō tenetur preterea hoc probat. ff. de acquir. hered. l. ſi is qui bonis. vbi requirit actus immixtionis. Itē probat. ff. de ſe. j. l. nā nec emācipatus, vbi ſuus redigit ad inſtar emācipati per beneficium pretoris. preterea nō eſt neceſſe ꝙ beneficiū alleget, vt hic in tex. q2 nō immiſcere nihil eſt. vnde cū nō ſit actus: non deſiderat verborum expreſſionem: preterea apparet ex theorica iam dicta: q2 vbi agit de onere, non habetur pro herede. preterea de hoc eſt glo. ordi. ff. ſo. mat. l. ſi cum dotem. §. traſgrediamur. ℄ Breuiter in iſta queſtione pono caſus non dubios. primo, quando filius litigauit vt heres: tunc non eſt dubium: quia ſe immiſcuit. Secundus caſus eſt quando litigauit vt quilibet defenſor defenſorio nomine hereditatis: tunc non eſt dubium, quod non ſe immiſcuit: quia non tanquam heres litigauit, ſed tanquam ſimplex defenſor bonorum. Tertius caſus eſt, quando non apparet verum tanq̄ heres, vel tanquā ſimplex defenſor. ⁊ iſte caſus eſt dubius. Richard. malumb. conſuluit quod debet haberi pro herede. vnde illa interrogatio an ſit heres, nō eſt neceſſaria in ſuo. arg. ḡ. l. ij. ff. de cond. furt. Dyn. tenet contrarium. ⁊ Cy. refert in. l. neceſſarijs. de acquirend. hered. in addi. ſuis. ſi ergo eſt proceſſum non facta interrogatione, temere proceſſit agens: vt. l. j. ff. de interro. act. Et hoc ſequitur, ꝙ ſicut ex probatis non poteſt condēnari, ſi cetera non ſunt probata, id eſt ſi nō eſt probatum de immixtione: ita ex non probatis non poſſit abſolui. Nam defenſorio nomine non: quia non comparuit eo nomine. proprio nomine non: quia in eum proprio nomine non cadit obligatio. Item nec hereditario nomine: quia non heres. non poteſt ergo fundari abſolutio ex defectu principalis obligationis: ſed ſolum ex eo, quia non conſtat eum heredem. Simile habetis in. l. ſi a te. §. j. de exc. rei iudi. Si ergo poſtea adeat, videtur ꝙ poſſit conueniri iterato, tanquam ex cauſa ſuperueniente.
4 ℄ † Quero[a], nunquid filius inhabitans domum patris preſumatur ſe
a immiſcere. Gl. dicit hic, ꝙ ſic. quod eſt verum, niſi habeat aliam cauſam vel titulum poſſidendi, ⁊ non faciat vltra naturam illius cauſe, ſeu tituli,
5 vt. ff. de acqui. here. l. duo fratres. ⁊ no. in. l. j. ḡ. de repu. here. ℄ † Iuxta
ſecundam partem huius legis quero nunquid eo ipſo ꝙ minor adijt he-
b reditatē, preſumatur leſus [b]. Dic ꝙ ſic, aliquia debita ſunt in hereditate. nam eo ipſo ꝙ minor probet eſſe debita, apparet eum leſum, poſtquā obligatus eſt: niſi per aduerſarium probetur, ꝙ facultates ſufficiunt ad ſoluendum ſm Iaco. but. ℄ Quid ergo ſi adiuit cum beneficio inuentarij. Reſpon. ꝙ tunc poteſt reſtitui, ſi hereditas eſt implicita: quia non ſolum cum eſt damnoſa, ſed cum expedit minori litibus nō vexari, reſtituitur in integrum: vt. ff. de minori. l. minoribus.

℄ Authentica.

1 ℄ Reſtitutio in integrum, quando petitur, qui debeant citari.
2 Et an preſentes ſunt citandi. Et an creditores ſint citandi. 3.
Et an ſit neceſſaria litis conteſtatio. 4. 5. 6. 7.
8 Citatio quando eſt vitioſa, an teneat proceſſus.
9 Statuto cauetur quod a die citationis iudex debeat ſic facere. non interuenit citatio, ſed preſentia partis. an ſtatutum habet locum.
10 Procedi quare hic poſſit contra abſentem lite non conteſtata.
11 Heres ſi eſt in integrum reſtitutus, aliquibus non citatis, aliquibus vero preſentibus. an reſtitutio in integrum ſit nulla.
12 Heres ſi fecit inuentarium quibuſdam citatis, quibuſdem non, quid iuris.
13 Iudex poteſt prouidere de curatore bonis, etiam parte non preſente.
14 Inuentarium bonorum curatoris debet fieri apud acta. ⁊ quod ſit apud acta, dicitur inſinuatum.

S I omnes. Iſta authentica ponit modum procedendi quando petitur reſtitutio aduerſus aditam hereditatem. Modus autem procedendi eſt, vt citatis citandis, ⁊ non comparentibus intra tres menſes petenti reſtitutio concedatur, qua cōceſſa ex officio iudicis datur curator hereditati iacenti, qui debet inuentarium facere apud acta. h. d. ℄ In hac authentica conſtabat eſſe creditores hereditarios: ⁊ ideo iſta auth. non facit mentionem de probanda leſione: quia preſumitur: vt dixi in. l.
1 codicis, ⁊ etiam hoc probatur. ff. de autho. tuto. l. defendente. ℄ † Quero, qui citabuntur quando petitur reſtitutio aduerſus aditionem hereditatis: dicit hic tex. quod debent citari creditores. tu dic qđ etiam legata-
c rij ſunt citandi [c]: q2 per talem reſtitutionem preiudicat eis. ff. de cōdi.
2 inde. l. nec eſt nouum. in aut. de heredi. ⁊ fal. §. ſi vero abſunt. ℄ † Scđo quero an preſentes ſunt citandi, vel monendi. tex. videtur dicere hic quod ſic. doc. dicunt qđ vbi quis eſt preſens in iudicio, non eſt neceſſaria citatio: hoc tenet Guil. in. l. j. ff. de in ius voc. cum enim citatio fiat ad finem
d cōparationis, ⁊ ille qui eſt preſens [d] in iudicio iam cōparuit: ergo non eſt neceſſaria alia citatio. hoc tenet Io. and. in. c. vltimo. de elec. li. vj. in nouella. Iſta eſſet bona ratio ſi cōparuiſſet ad hoc: vt. d. l. defendente. quando qđ non ſit citandus, tamen videtur quod ſit monendus: vt. l. ij. j. quomodo ⁊ quando iudex. Verius eſt quod ad actū qui tunc expeditur non eſt neceſſaria citatio, vel monitio: quia ſufficit preſentia. l. de vnoquoque. ff. de re iud. Sed ſi iudex in poſterum velit aliquid facere, habet neceſſe monere eum, vt certo termino vel tempore cōpareat. d. l. ij. quomodo ⁊
3 quādo iudex. ℄ † Tertio quero, nūquid creditores ſunt nominatim [e] ci-
e tandi, an vero ſufficiat generale proclama. Quidam dicunt quod ſufficit generale proclama: vt. l. ſi eo tempore. ḡ. de remiſ. pigno. et hoc tenet
f Bart. Alij dicunt quod creditores [f] certi debent ſpecifice citari. ſed incerti debent citari per proclama. argumen. dicto. ij. ſi vero abſunt. hoc etiam apparet per id quod hic dicitur de abſentibus. Nam illi non reddantur contumaces ex generali proclamatione. argumen. in. l. fin. ff. de decre. ab ordine faci. loquor de abſentibus, qui non ſunt in eadem
ciuitas

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

4 ciuitate vbi ſit proclama. ¶ † Quarto quero vtrum, ſit neceſſaria litis
a conteſtatio [a] ad iſtam reſtitutionē obtinēdam, quādo creditores ſunt
abſentes. eſt certum ꝙ nō: qꝛ nō eſt cum quo lis conteſtetur. ⁊ de hoc eſt
tex. hic. ſed qñ creditores ꝯparēt ad ꝯdicendū, vr̃ ꝙ lis eſſet cōteſtanda
cū ꝯparētibus: qꝛ tūc pōt lis cōteſtari per narrationē, ⁊ contradictionē:
vt. ī. de iudi. l. rē nō nouā. §. patroni. ¶ Quo ergo nomine cōteſtabunt
litē, an nomine ſuo tm̄, an nomine abſentiū, cū tñ nō ſit ꝓcu. eorū. ⁊ ſi no-
mine ſuo tm̄: ergo erit quo ad quoſdā cōteſt. lit. ⁊ quo ad quoſdā nō: qđ
5 vr̃ incōueniens ꝙ iudiciū diuerſo iure cenſeat. ¶ † Breuiter teneo ꝙ ſi
p̄ſentes nolūt litē cōteſtari, ꝙ nō debet ꝓcedi ſine cōteſt. lit. Induco ad
hoc qđ no. extra qui filij ſint legiti. in. c. per venerabilē. in gl. ordi. vbi no.
b Bar. qđ licet cā poſſet expediri ſine ꝯteſt. [b] lit. ex priuilegio ipſius cauſe:
tamē qñ partes p̄ſentes ſunt, nō tenet iudiciū, niſi lis ꝯteſtet. Hoc habe
mus etiā in cā appellatiōis: qꝛ licet ex priuilegio illi⁹ cauſe poſſit proce-
di lite nō ꝯteſtata: vt. ī. de tēpo. appel. l. ſi. §. illud. tñ ſi ambe partes ſunt
preſentes: neceſſaria eſt cōteſt. lit. vt poſſit veniri ad diffinitiuā in cā ap
pellationis: vt. ī. ne lice. in vna eadēq3 cā. l. j. ad interlocutoriā aūt certū
eſt ꝙ deueniri pōt ſine cōte. lit. Sed Cy. hic dicit, ꝙ aut per reſti. in inte
grū imploratā petit ſe admitti ad aliqđ dādū, vel faciendū per in integ.
reſti. ⁊ tūc eſt opus lit. ꝯteſt. vt no. ff. de poſtu. l. j. §. de qua. ⁊. ff. de mino.
l. papinianus exuli. qꝛ ſnīa que fert ſuper reſti. in integrū eſt diffinitiua.
Unde omiſſo principio lit. cōte. nō pōt ad eā perueniri. Aut nō petit ali
quid ſibi dari, vel fieri, ſ3 petit aliqđ obſtaculū remoueri per in integ. re-
ſti. tunc nō eſt neceſſaria aliqua lit. conteſt. vt hic ſm̄ Cy. qui allegat qđ
6 no. Bar. extra de offi. iudi. c. ij. ¶ † Ego teneo qđ dixi, ꝙ vbi ſit cert⁹ ad
uerſarius, ⁊ ſit preſens, cōte. li. eſt de ſubſtātia iudicij: nec aliter poſſit de
ueniri ad diffinitiuā. Si autē nō eſt certus aduerſari⁹: ibi nō requirit li.
ꝯteſt. vbi nō ꝯcludit aliqđ dari, vel fieri, ſed ad obtinendū iuris benefi-
ciū, vt hic. Itē ſi aduerſarius eſt certus, ſed eſt abſens: dūmō ſit legitime
citatus, ⁊ ꝯgruo tp̄e expectatus, ⁊ nō petat aliqđ dari, vel fieri, ſed implo
ret beneficiū iuris: ibi ſimiliter non eſt neceſſaria cōteſt. li. caſus eſt hic.
7 ¶ † Ubicūq3 aūt dixi litē cōteſtandā, intellige, ſi reſtitutio [c] in integrū
c petit principaliter, ſed ſi petit incidēter, ⁊ iudici cōſtat reſtitutionē cōce-
dendē: pōt ſtatim cū petit cōcedere quocūq3 ordine omiſſo. tex. eſt no. in
8 d. l. defendēte. ff. de autho. tut. ¶ † Deinde no. ꝙ tex. iſti⁹ aut. requirit
citationē ſolennē. vbi ergo vitiū eſt in citatione, nūq3 tenet ꝓceſſus in p̄-
iudiciū abſentiū a ꝯtrario ſenſu iſtius aut. ſi autē citatus cōparet ibi non
vi citatiōis, ſed vi preſentie: teneret ꝓceſſus: vt. in. l. j. in prin. ff. de ferijs.
d ¶ Itē licet citat⁹ ſit expectādus [d]: tñ ſi cōparet, nō eſt neceſſaria alia ex
pectatio: qꝛ vt dixi nō vi citatiōis ⁊ ꝯtumacie, ſed vi p̄ſentie: tūc fundat
ꝓceſſus. ¶ Tu dices ꝙ iſtud eſt cōtra caſum iſtius aut. vbi dicit ꝙ cre
ditores p̄ſentes ſunt vocādi. So. iſte text. intelligit ꝙ erāt preſentes, ſ3
in eadē ciuitate, vel territorio: nō tñ erāt preſentes in iudicio: qꝛ tūc non
9 requireret citatio ſm̄ Iac. but. ⁊ alios. ¶ † Et hoc facit ad queſtionē.
Statuto cauet ꝙ a die citatiōis iudex vſq3 ad certū terminū debeat ſic
facere. Modo ponamus ꝙ non interueniat citatio, ſed preſentia partis:
nūquid habet locū ſtatutū: dicit Iaco. but. ꝙ ſic: qꝛ idē operat preſentia
10 quod citatio, cū debita expectatione citati. ſm̄ eū. ¶ † Querit hic Iac.
but. que eſt ratio ꝙ hic contra abſentē pōt ꝓcedi lite nō cōteſt. Rñdet
e ipſe [e] qꝛ nō poteſt aliter cōſuli petenti, niſi ꝓcedatur ad diffinitiuā. nā hic
non habet locū ex ꝯtumacia miſſio in poſſeſſionē, nec aliud remediū pre
toris, merito in ſubſidiū ꝑuenit ad diffinitiuā lit. nō cōte. Et idē eſt vbi-
cūq3 inuenit ſimilis rō. ⁊ ideo qdā Florētinus, cū eſſet cācellatus de ſo-
cietate ſua, volebat ſe facere reponi, ⁊ fecit citari aduerſarios: ipſi nole-
bāt ꝯparere, modo certū eſt ꝙ actor nō pōt petere ſe mitti in poſſeſſionē
bonorū aduerſariorū ſuorū, tāq3 ꝯtumaciū: qꝛ nihil petit ab eis: quō ergo
ſibi ꝯſulet: Certe ꝓcedi pōt ad diffinitiuā ſnīam, ēt lit. nō ꝯteſta. Idē eſt
etiā ſi qs dicit ſe non inquietandū a maſſario cōis: qꝛ nil petit ab eo. Et iō
ꝓcedi pōt ad diffinitiuā, ēt lit. non ꝯte. Idē eſt ſi quis petit ſe cancellari
de bāno: qꝛ nō ꝯcludit ꝯ aduerſariū, vt aduerſarius ſibi condēnetur, vñ
ceſſat miſſio: ⁊ ideo ex ꝯtumacia pōt ꝑueniri ad diffinitiuā lit. nō conte.
11 ſm̄ Ja. bu. hic. Et idē no. per eū. ī. quō ⁊ qñ iu. aut. qui ſemel. ¶ † Ulti-
mo quero, ſi heres eſt in integrū reſtitutus, quibuſdā non citatis legiti-
me, aliquib⁹ vero preſentibus: an iſta reſtitutio in integrū ſit oīno nulla:
Dicūt quidā, ꝙ ſi maior pars eſt preſens, valet ſentētia quo ad oēs: ſed
ſi minor pars eſt preſens: non valet ſententia quo ad aliquē. Iſtā opi. re-
probāt doc. ⁊ dicūt ꝙ abſentibus nullū preiudiciū generatur, ſed ſolum
preſentibus: ⁊ ſic valet ſentētia quo ad quoſdā. ſ. preſentes, quo ad alios
non. probat. ff. eo. l. etiā. §. ſi. ⁊ iſta eſt veritas. ⁊ ita ſentiūt hic Cy. ⁊ Iac.
bu. Tūc enī maior pars p̄iudicat abſentib⁹, qñ in maiori parte oēs repre
ſentant: vt in negotijs vniuerſitatū: vt. ff. ad munici. l. qđ maior. ſecus in
12 iurib⁹ ſingulariū perſonarū: vt dictū eſt. ¶ † Ex hoc ego infero [f] ad q̄-
f ſtionē de inuētario heredis, ſi heres fecit inuētariū quibuſdā citatis ſolē-
niter, ⁊ quibuſdā nō citatis: vtrū inuentariū valeat. dico ꝙ valeat reſpe
g ctu citatorū [g]. Sed in preiudiciū aliorū nō. Nec eſt nouū ꝙ res iudicata
valeat reſpectu vnius perſone, ⁊ nō reſpectu alterius: vt. ī. de fid. inſtr. l.
ij. §. j. qui. res iud. nō nocet. per totū. ⁊. ff. de inſa. l. luci⁹. Sed quidam fa-
h tuus iudex [h] credebat ꝙ inuētariū nullo modo valeret, quaſi omiſſa for
ma, ⁊ ſolennitate legali, qđ nō eſt verū: qꝛ quo ad citatos eſt ſeruata for-
13 ma ⁊ ſolēnitas iuris. ¶ † Deinde no. hic ꝙ iudex ex officio ſuo ēt par-

a ¶ Cōteſtatio. Uiđ p Bar. l. l. ab hoſtib⁹. §. ſ3 qđ ſimplr. ff. ex q cau. ma.
b ¶ Sine cōteſtatione. Adde Bal. in aut. qua in ꝓuincia. j. col. verſic. ex
predictis. ī. vbi de cri. agi opor. ⁊ in. l. ſi quis. ī. finiu3 reg. ⁊ Bal. in aut.
ſed ⁊ ſi quis. ī. de teſti. ⁊ in. l. j. in fi. ī. ne lice. ter. pronoc.
c ¶ Reſtitutio. Uide no. in. c. ſuſcitata. extra de reſti. in integ.

te non petēte poteſt prouidere de curatore bono
rū, ne bona pereāt. Ratio: qꝛ ſibi liquet vt iudici
ſm̄ Bar. De hoc no. in. l. j. in prin. ff. de cura. bo. e
14 dā. ¶ † Ultimo no. ꝙ inuentariū bonorū cura-
i toris debet confici apud acta [i]. ⁊ inuentarium qđ
ſit apud acta, dicitur inſinuatum: quia redigitur
in actis: vt hic eſt tex. no. Bal.

¶ Lex ſecunda.

SI cū aui tui. ¶ Poteſt quis ab he
editate p̄rna per reſtitutionē abſtine
re, ⁊ auitā amplecti. h. d. Iſta eſt ma-
teria. l. qui ſe patris. ī. vnde liberi. Illa tamen
loquit ab inteſtato: ſed iſta loquitur ex teſtamen
to. Uel ſic. hereditates que ex diuerſis teſtamen
tis, vel diuerſo iure deferuntur, non intelligūtur
inuicem coniuncte: ⁊ ideo admittitur earum ſe-
paratio: vt hic. Bal.

¶ Si vt omiſſam hereditatem vel bonorum
poſſeſſionem ⁊c. Rubrica.

¶ Lex prima.

k MInores. [k] Aduerſus here-
ditatis repudia-
tionē, vel bonorum poſſeſſionis omiſ-
ſam agnitionē, minor pōt in inte. reſti
tui. h. d. l. j. Unde ſi emācipatus reſtituitur, de-
bet cōferre fratribus. h. d. l. ij. ⁊ ſic habes totum
ritu. Bal.

¶ In quibus cauſis in integ. reſti. non eſt ne
ceſſaria. Rubrica.

1 ¶ Minor non perdit ſucceſſionem, licet non
vindicauerit mortem defuncti.
2 Syndicus minor non incidit in penam ratione
maleficiorum non denuntiatorum.
3 Minor factus maior, an teneatur vindicare mor
tem defuncti.
4 Heres ſi occidit teſtatorem, an teneatur ſe de-
ferre.

d ¶ Expectandus. Idem tenet hic Barto.
¶ Rñdet ipſe ⁊c. Not. ꝙ qñ nō pōt cōſuli actori ꝑ miſ-
ſionē in poſſeſſio-
nē: tunc ꝓcedit ad diffinitiuā lite nō
cōte. t3 hic Bar. ⁊ Sal. ⁊ Raph. ful.
⁊ Sali. in. l. iij. ī. ſi.
reg. Ja. in aut. qui ſemel. C. quō ⁊ qñ
iud. vide bo. tex. l.
ſancimus. §. pe. al-
le. ſi. ī. ad tre. Bal.
in aut. ei qui. C. de
bo. auth. iud. poſ.
Bart. l. ſi finita. §.
iulias. dā. iſe. Ra
pha. cu. ibi aliqua
liter dubitat. ⁊ vi-
de ibi Modern.
Sed ꝯ hanc cōem
theoricā eſt caſus
l. c. j. ⁊. c. tue. vt lit.
nō ꝯte. vbi nō ꝓce
dit ad diffinitiuā
lit. nō ꝯte. l3 ꝑ miſ
ſionē non ſit cautū
actori. facit. c. j. de
eo qui mit. in poſſ.
vbi eſt ſpeciale in
cauſa bñficiali vt
ibi hoc caſu. ergo
idē ſpeciale eſt in
cauſa libertatis. l.
neq3 infantes. ff. de
fid. l. d. Itē regula
eſt negatiua quod
non proceditur ad
diffinitiuā lit. non
conte. niſi aliter ſit
expreſſe cautū. de
pe. diſt. j. c. hec au-
tem. Item hoc t3
gl. ⁊ ibi Bar. in. l. iij. C. ſi. reg. Itē de hoc eſt caſus in. l. ſi quis libertatē
ff. de pet. hēre. quem tex. ad hoc alle. Ange. in. l. ſi fundus. §. ſi plures. ff.
de pig. dicēs per illum text. deſtrui hanc doctrinam: ideo relinquit co-
gitandum. Item iſtam partem tenet Jo. de deo vt refert Joā. and. in
d. c. tue. ⁊ ibi do. Abb. ſicu. ⁊ Spec. in tit. de primo ⁊ ſec. decre. §. j. verſi.
porro. ⁊ iſtā partē tenui in. d. c. j. de eo qui mit. Fel. in. c. tue. vt li. nō ꝯteſ.
⁊ in rub. eo. tit. vide Inno. in glo. ⁊ alios ⁊ ibi Joan. de imo. plene poſt
do. Anto. in. c. de offi. iudi. Barto. in. l. ab hoſtibus. §. ſed qđ ſimplici-
ter. ex quib. cau. ma. ⁊ in. l. j. ff. de iuriſ. om. iud. Lap. alle. x. ſequitur Ja.
bu. vide Bar. conſi. cj. inci. in queſtione vertēte iuſſu domini capitanei.
vbi dicit ꝙ debet citari ſpecifice, quādo ſcitur perſona. vide Bar. cōſi.
ſuo. cxlv. inci. maritus fecit vxorē heredem ſuā. vbi conſuluit ꝙ debet
citari legatarius, ſi eſt certus. And. Bar.
f ¶ Ex hoc ego infero ⁊c. Idem tenet Bar. in authen. ſed cum teſtator.
j. ad. l. falci. ſed cōtra. dicit Ange. in. l. j. §. ſi autem. ff, ſi cui plus quā per
l. falcid. ⁊ in. §. pen. in aut. de here. ⁊ fal. vbi tradit formā quod omnes
citētur. ergo facit. l. grece. §. illud. ff. de fideiuſſ. vbi quādo actus infrin-
gitur propter formam nō ſeruatā: tunc vtile vitiatur per inutile: vt als
no. ⁊ procedit quando eſt diuerſitas perſonarum ſecundum Modern,
in. l. j. §. ſi ſtipulanti. de verb. obl. Andr. Barb.
g ¶ Citatorum. Adde Bal. in. l. ab eo. in vltima colum. infra quemodo
⁊ quando iudex. ⁊. l. fina. §. j. infra de iure delibe. ⁊ Bart. in conſi. inci-
pien. maritus fecit.
h ¶ Fatuus iudex. Adde Bart. ⁊ Bald. in authen. ſed cum teſtator. in-
fra ad legem falcid.
i ¶ Apud acta. Uide per Bar t. in. l. tutor qui repertorium. ⁊ quod ibi
dixi. ff. de adminiſt. tuto.
k ¶ Minores. Uide que dixi poſt Bar. in. l. j. in fi. ꝯ. tit. proxi.